

2019 m. *ex ante* įnašai į Bendrą pertvarkymo fondą (BPF)

Klausimai ir atsakymai

Bendra informacija apie apskaičiavimo metodiką

1. Kodėl, palyginti su praėjusiais metais, 2019 m. įnašų mokėjimo laikotarpiu pasikeitė mano įstaigai taikomas apskaičiavimo metodas?

Apskaičiavimo metodas galėjo pasikeisti dėl pasikeitusio a) įstaigos balanso dydžio arba b) įstaigos verslo modelio. BPV apskaičiavimo metodą nustato taip:

- **Mažos įstaigos, kurioms taikomas fiksuotas įnašas:**

- o Visas turtas < 1 mlrd. EUR ir
- o bazė, t. y. visi įsipareigojimai – nuosavos lėšos – apdraustieji indėliai ≤ 300 mln. EUR

	Įnašas
bazė ≤ 50 mln. EUR	1 000 EUR
50 mln. EUR < bazė ≤ 100 mln. EUR	2 000 EUR
100 mln. EUR < bazė ≤ 150 mln. EUR	7 000 EUR
150 mln. EUR < bazė ≤ 200 mln. EUR	15 000 EUR
200 mln. EUR < bazė ≤ 250 mln. EUR	26 000 EUR
250 mln. EUR < bazė ≤ 300 mln. EUR	50 000 EUR

- **Vidutinės įstaigos, kurioms taikoma dalinė fiksuoto įnašo dalis**

- o Visas turtas < 3 mlrd. EUR;

	Įnašas
bazės dalis < 300 mln. EUR	50 000 EUR
300 mln. EUR < bazės dalis	Pagal riziką pakoreguotas įnašas

- **Didesnės įstaigos, kurioms fiksuotas įnašas netaikomas**

- o Visas turtas < 3 mlrd. EUR;

	Įnašas
Visas	Pagal riziką pakoreguotas įnašas

- **Kitos**

- o Hipotekos kredito įstaigoms, finansuojamoms padengtosiomis obligacijomis, ir investicinėms įmonėms, kurių paslaugos ir veikla ribota, taikoma speciali apskaičiavimo metodika.

2. 2018 m. gavau banko licenciją. Kaip bus apskaičiuojamas mano 2019 m. ex ante įnašas?

Jeigu 2018 m. įstaiga gavo naują banko licenciją, pagal Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/63 12 straipsnio 1 dalį *dalinis įnašas nustatomas [Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/63 2 skirsnyje] nustatyta metodiką taikant jos metinio įnašo sumai, apskaičiuotai paskesniajam įnašų mokėjimo laikotarpiui, atsižvelgiant į visų įnašų mokėjimo laikotarpio mėnesių, kai įstaiga yra prižiūrima, skaičių.*

3. Informacijoje, kurią gavau iš savo nacionalinės pertvarkymo institucijos (sąskaitoje arba suderintame priede), nurodytos dvi skirtingos sumos: a) apskaičiuota bazinė metinė suma ir b) mokėtina faktinė galutinė suma, gauta kaip galutinis apskaičiavimo proceso rezultatas. Kodėl jos skiriasi?

Galutinė už atitinkamus metus mokėtino *ex ante* įnašo suma gali skirtis nuo apskaičiuotos bazinės metinės sumos, jeigu į skaičiavimą įtrauktas **2015 m. atskaitymas**. Tuo tikslu BPV atsižvelgia į dalyvaujančių valstybių narių 2015 m. surinktų ir į BPF pervestų įnašų sumą¹ ir atskaito ją pagal kiekvieną įstaigą ir vadovaudamasi tiesiniu principu². Tai reiškia, kad 2019 m., jei taikytina, iš atitinkamų įstaigų mokėtinos sumos atskaitoma 1/8 2015 m. įnašo dalis.

Taip pat gali būti taikomi šie galutiniai koregavimai:

- **Perskaiciavimai ir patikslinimai.** Nustatant galutines mokėtinas sumas atsižvelgiama, jei taikoma, į skirtumą tarp apskaičiuotų ir ankstesniais įnašų mokėjimo laikotarpiais (2015 m., 2016 m., 2017 m. ir 2018 m.) sumokėtų metinių įnašų ir įnašų, kuriuos reikėjo sumokėti pakoregavus metinius įnašus³.
- **Naujai prižiūrimos įstaigos.** Žr. atsakymą į 2 klausimą.

4. Ar galiu perskaiciuoti 2019 m. įnašus? Ar galiu numatyti, kokią sumą reikės mokėti 2020 m.?

Apskaiciavimo metodika yra nustatyta Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2015/63 ir Tarybos įgyvendinimo reglamente (ES) 2015/81, tačiau pilnai perskaiciuoti įnašus arba juos numatyti gali būti sudėtinga dėl keleto veiksnių, t. y.:

- (a) dėl to, kad apskaičiavimo metodika pagrįsta **santykinėmis pozicijomis**;
- (b) dėl **mišrios apskaičiavimo bazės** – tarp BGPD ir BPem (žr. atsakymą į 7 klausimą);

¹ Pagal Direktyvos 2014/59/ES (BGPD) 103 ir 104 straipsnius ir 2014 m. gegužės 14 d.

Tarpyvyriausybinių susitarimų dėl įnašų į Bendrą pertvarkymo fondą pervedimo ir sujungimo.

² Pagal Tarybos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/81 8 straipsnio 2 dalį.

³ Pagal Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/63 17 straipsnio 3 ir 4 dalis.

- (c) dėl to, kad kai kurie **rizikos rodikliai** dar neįtraukti ir
- (d) dėl **apdraustųjų indėlių** raidos.

Remdamosi apskaičiavimo metodika, įstaigos gali tik iš dalies perskaičiuoti arba numatyti savo būsimą *ex ante* įnašą:

- (a) mažos įstaigos, kurioms taikomas **fiksuotas įnašas**, gali perskaičiuoti ir numatyti savo būsimus *ex ante* įnašus, remdamosi Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/63 10 straipsnyje aprašyta metodika;
- (b) vidutinės įstaigos, kurioms taikoma **fiksuoto įnašo dalis** pagal Tarybos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/81 8 straipsnio 5 dalį, gali perskaičiuoti arba numatyti fiksuotą 50 000 EUR įnašo dalį;
- (c) įstaigos, mokančios **pagal riziką pakoreguotą** įnašą, gali neturėti galimybės perskaičiuoti arba numatyti savo būsimų įnašų dėl pirmiau nurodytų veiksnių.

Galiausiai pažymėtina, kad 2017 m., 2018 m. ir 2019 m. įnašų mokėjimo laikotarpiais BPV kartu su nacionalinėmis pertvarkymo institucijomis parengė suderintus priedus, kuriuose įstaigoms pateikiama išsamesnė informacija apie *ex ante* įnašų apskaičiavimą.

Pagrindiniai 2018 m. *ex ante* įnašų apskaičiavimo veiksniai

TIKSLINIS LYGIS

5. Kaip BPV nusprendė nustatyti 2019 m. BPF tikslinį lygį?

Siekdama tikslo iki 2023 m. gruodžio 31 d. pasiekti ne mažiau kaip 1 proc. visos euro zonoje esančios apdraustųjų indėlių sumos, BPV nustatė, kad 2019 m. tikslinis lygis yra 1/8 1,15 proc. 2018 m. vidutinės apdraustųjų indėlių sumos (apskaičiuojamos kas ketvirtį) visose kredito įstaigose, kurioms suteiktas leidimas vykdyti veiklą euro zonoje.

BPV atsižvelgė į metinį euro zonoje esančių apdraustųjų indėlių augimą ankstesniais metais. 2018 m. apdraustųjų indėlių augimas sudarė 2,7 proc., tad matyti, jog apdraustųjų indėlių augimas lėtėja, palyginti su ankstesniais metais. 2017 m. augimas (palyginti su 2016 m.) sudarė 3,2 proc., o 2016 m. augimas (palyginti su 2015 m.) siekė 2,2 proc. 2015–2018 m. vidutinis apdraustųjų indėlių augimas sudarė 2,7 proc.

Nustatydama 2019 m. metinį tikslinį lygį BPV taip pat atsižvelgė į verslo ciklo etapą ir tai, kokį ciklinį poveikį įnašai gali padaryti įnašus mokančių įstaigų finansinei padėčiai. BPV siekė paskirstyti įnašus laike kuo tolygiau.

Kadangi koeficientas, taikytas nustatant 2019 m. tikslinį lygį nepakito, palyginti su praėjusių metų 1,15 proc. koeficientu, 2019 m. tikslinio lygio (palyginti su 2018 m. tiksliniu lygiu) padidėjimas atitinka euro zonoje esančių apdraustųjų indėlių augimą tempą, kuris sudaro 2,7 proc.

6. Koks bus 2020 m. tikslinis lygis?

Kaip kiekvienais metais, nustatydamas metinį tikslinį BPF lygį, BPV atsižvelgs į apdraustųjų indėlių augimą ankstesniais metais, verslo ciklą ir tai, kokį ciklinį poveikį įnašai gali padaryti įnašus mokančių įstaigų finansinei padėčiai. BPV, nustatydamas metinį tikslinį lygį, siekia užtikrinti tokią BPF formavimo pažangą, kuri padėtų artėti prie reikiamo tiksulinio lygio pradinio laikotarpio pabaigoje (t. y. 2023 m. gruodžio 31 d.).

BGPD IR BPeM DALYS

7. Kokie yra BGPD ir BPeM⁴ apskaičiavimo metodai? Kokį poveikį individualiems įnašams daro su dviem metodais siejamas svoris?

Pradiniu laikotarpiu (2016–2023 m.) *ex ante* įnašai apskaičiuojami taikant pakoreguotą metodiką⁵. 2019 m. įnašų mokėjimo laikotarpiu įstaigos moka svertinį vidurkį:

- 26,67 proc. metinių įnašų apskaičiuojama pagal BGPD (arba nacionalinę bazę⁶) ir
- 73,33 proc. metinių įnašų apskaičiuojama pagal BPeM reglamentą (arba euro zonos bazę⁷).

Skaičiuojant metinių įnašų dalį pagal **BGPD (arba nacionalinę bazę)**, atsižvelgiama tik į įstaigų, kurioms suteiktas leidimas vykdyti veiklą tos dalyvaujančios valstybės narės teritorijoje, pateiktus duomenis. Į įstaigų, kurioms suteiktas leidimas vykdyti veiklą kitų dalyvaujančių valstybių narių teritorijoje, duomenis neatsižvelgiama. Todėl metinė tikslinė suma nustatoma remiantis nacionaline baze. Įstaigos santykinis rizikingumas ir santykinis dydis yra taip pat vertinami tik lyginant su įstaigų, kurioms suteiktas leidimas vykdyti veiklą tos pačios valstybės narės teritorijoje, rizikingumu ir dydžiu.

Skaičiuojant metinių įnašų dalį pagal **BPeM reglamentą (arba euro zonos bazę)**, atsižvelgiama į visų įstaigų, kurioms suteiktas leidimas vykdyti veiklą visų dalyvaujančių valstybių narių teritorijoje, pateiktus duomenis. Taigi, metinė tikslinė suma ir įstaigų santykinis rizikingumas ir dydis vertinami lyginant su visomis visų dalyvaujančių valstybių narių įstaigomis. Abu įnašai apskaičiuojami pagal tą pačią metodiką.

Ateinančiais metais euro zonos bazės (arba BPeM reglamento) svoris laipsniškai didės ir 2023 m. įnašų mokėjimo laikotarpiu pasieks 100 proc.

⁴ Bendro pertvarkymo mechanizmo reglamentas (Reglamentas (ES) Nr. 806/2014).

⁵ Pakoreguota metodika aprašyta Tarybos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/81 8 straipsnio 1 dalyje.

⁶ Apskaičiuojama pagal Direktyvos 2014/59/ES 103 straipsnį ir Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/63 4 straipsnį.

⁷ Apskaičiuojama pagal Reglamento (ES) Nr. 806/2014 (BPeM reglamento) 69 ir 70 straipsnius ir Tarybos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/81 4 straipsnį.

SANTYKINĖ POZICIJA DYDŽIO IR RIZIKINGUMO ATŽVILGIU

8. Kodėl mano individualus įnašas didesnis nei kitų įstaigų, kurių balanso dydis ir įsipareigojimų struktūra yra panašūs?

Kaip pažymėta atsakyme į 7 klausimą, *ex ante* įnašai atitinka svertinį BGPD įnašo ir BPeM įnašo vidurkį. Pagal riziką pakoreguotų įstaigų *ex ante* įnašams įtakos visų pirma turi:

- **dydis**, nustatomas pagal visus įsipareigojimus, atėmus nuosavas lėšas, apdraustuosius indėlius ir konkrečius koregavimus⁸;
- **rizikingumas** (jei taikytinas pagal riziką pakoreguotas metodas).

Taigi,

- (a) dvi vienodos įstaigos toje pačioje valstybėje narėje mokės tokį patį *ex ante* įnašą (nes jų BGPD, taigi ir BPeM reglamento komponentai bus vienodi);
- (b) dvi toje pačioje valstybėje narėje esančios skirtingo dydžio ir (arba) rizikingumo įstaigos mokės skirtingą *ex ante* įnašą (nes jų BGPD ir BPeM reglamento įnašai bus skirtingi) ir
- (c) dviejų vienodų įstaigų, vykdančių veiklą skirtingose valstybėse narėse, BPeM reglamento įnašas bus vienodas, tačiau BGPD įnašas gali skirtis. Taip gali būti dėl to, kad i) skiriasi BGPD tiksliniai lygiai valstybėse narėse ir (arba) ii) skiriasi įstaigų santykinės pozicijos (dydžio ir (arba) rizikingumo atžvilgiu) jų šalyse.

9. Mano 2017 m. balansas sumažėjo, tačiau moku daugiau nei praėjusiais metais. Kodėl?

Kaip nurodyta atsakyme į 8 klausimą, 2019 m. *ex ante* įnašai atitinka skaičiavimų, atliktų pagal BGPD ir BPeM reglamentą, svertinį vidurkį ir iš esmės priklauso nuo:

- (a) (atitinkamo) **tikslinio (-ių) lygio (-ių)**;
- (b) santykinės pozicijos **dydžio ir rizikingumo atžvilgiu**, palyginti su kitomis įstaigomis konkrečioje valstybėje narėje arba euro zonoje.

Sumažėjus dydžiui ir (arba) pagerėjus rizikingumui, sumažės ir *ex ante* įnašas, jei nesikeis nė vienas iš kitų veiksnių, dėl ko šis pagerėjimas galėtų būti panaikintas.

Pavyzdžiui, pagal BGPD, jei tikslinis lygis išlieka pastovus ir nė vienos kitos nacionalinės įstaigos dydis arba rizikingumas nepasikeičia, gerokai sumažėjus visiems įstaigos įsipareigojimams arba rizikos pozicijai, gerokai sumažės ir individualus įnašas. Tačiau jei tuo pačiu metu smarkiai išaugs tikslinis lygis ir (arba) sumažės daugumos kitų nacionalinių įstaigų dydis ir (arba) rizikingumas, individualus įnašas gali padidėti (net ir sumažėjus įstaigos dydžiui ir (arba) rizikos pozicijai).

Taigi, norint įvertinti, ar, sumažėjus dydžiui ir (arba) rizikos pozicijai, *ex ante* įnašai sumažės, reikėtų išanalizuoti visų kitų įstaigų valstybėje narėje, kurioje veikia įstaiga (pagal BGPD), ir euro zonoje (pagal BPeM reglamentą) dydžio ir (arba) rizikingumo **santykinius** pokyčius.

⁸ Konkretūs koregavimai apibrėžti Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/63 5 straipsnyje.

RIZIKOS KOREKCINIS KOEFICIENTAS

10. Ar pagal riziką pakoreguotų įnašų apskaičiavimo metodika išsami?

Įstaigų metinių įnašų apskaičiavimo procedūra nustatyta Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/63 I priede.

Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/63 I priedas			
Ramstis	Rodiklis	Ramsčiui taikomi rodiklių svoriai	Ramsčio svoris
I RAMSTIS. Rizikos pozicija	<i>Įstaigos turimos nuosavos lėšos ir tinkami įsipareigojimai, viršijantys minimalų nuosavų lėšų ir tinkamų įsipareigojimų reikalavimą</i>	25 %	50 %
	Sverto koeficientas	25 %	
	Bendro 1 lygio nuosavo kapitalo (CET1) pakankamumo koeficientas	25 %	
	Bendra rizikos pozicija, padalyta iš viso turto	25 %	
II RAMSTIS. Finansavimo šaltinių stabilumas ir įvairovė	<i>Grynasis pastovaus finansavimo rodiklis</i>	50 %	20 %
	Padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis	50 %	
III RAMSTIS. Įstaigos svarba finansų sistemos stabilumui arba ekonomikai	Tarpbankinių paskolų ir indėlių Europos Sąjungoje dalis	100 %	10 %
IV RAMSTIS. Papildomi rizikos rodikliai, kuriuos nustato pertvarkymo institucija	Pagal rinkos riziką įvertintas turtas, padalytas iš viso turto	4,5 %	20 %
	Pagal rinkos riziką įvertintas turtas, padalytas iš bendro 1 lygio nuosavo kapitalo	4,5 %	
	Pagal rinkos riziką įvertintas turtas, padalytas iš bendros rizikos pozicijos	4,5 %	
	Nebalansinių pozicijų nominali suma, padalyta iš viso turto	4,5 %	
	Nebalansinių pozicijų nominali suma, padalyta iš bendro 1 lygio nuosavo kapitalo	4,5 %	
	Nebalansinių pozicijų nominali suma, padalyta iš bendros rizikos pozicijos	4,5 %	
	Išvestinių finansinių priemonių pozicija, padalyta iš viso turto	4,5 %	
	Išvestinių finansinių priemonių pozicija, padalyta iš bendro 1 lygio nuosavo kapitalo	4,5 %	
	Išvestinių finansinių priemonių pozicija, padalyta iš bendros rizikos pozicijos	4,5 %	
	<i>Sudėtingumas ir sėkmingo pertvarkymo galimybė</i>	4,5 %	
	Narystė institucinėje užtikrinimo sistemoje	45 %	
	Ankstesnės nepaprastosios viešosios finansinės paramos mastas	10 %	

Tačiau procedūra nėra pilnai įgyvendinta kalbant apie raudonai pažymėtus rodiklius. Kadangi nėra panakamai pasiektas ataskaitų teikimo priežiūros institucijoms lygis ir kadangi minimalus nuosavų lėšų ir tinkamų įsipareigojimų reikalavimas nustatytas ne visoms dalyvaujančių valstybių narių įstaigoms, BPV iki šiol nereikalavo, kad įstaigos pateiktų informaciją, kurią sudaro:

- I rizikos ramstis. Įstaigos turimos nuosavos lėšos ir tinkami įsipareigojimai, viršijantys **minimalų nuosavų lėšų ir tinkamų įsipareigojimų reikalavimą**;
- II rizikos ramstis. Grynasis pastovaus finansavimo rodiklis (**NSFR**);
- IV rizikos ramstis. **Sudėtingumas ir pertvarkymo galimybė**.

Atsižvelgdama į šiuos rodiklius, BPV nustatė šiuos svorius (svoriai, pasikeitę dėl to, kad buvo nenaudojami raudonai pažymėti rodikliai):

2019 m. mokėjimo laikotarpis			
Ramstis	Rodiklis	Ramsčiui taikomi rodiklių svoriai	Ramsčio svoris
I RAMSTIS. Rizikos pozicija	Sveto koeficientas	33 %	50 %
	Bendro 1 lygio nuosavo kapitalo (CET1) pakankamumo koeficientas	33 %	
	Bendra rizikos pozicija, padalyta iš viso turto	33 %	
II RAMSTIS. Finansavimo šaltinių stabilumas ir įvairovė	Padengimo likvidžiuoju turto rodiklis	100 %	20 %
III RAMSTIS. Įstaigos svarba finansų sistemos stabilumui arba ekonomikai	Tarpbankinių paskolų ir indėlių Europos Sąjungoje dalis	100 %	10 %
IV RAMSTIS. Papildomi rizikos rodikliai, kuriuos nustato pertvarkymo institucija	Pagal rinkos riziką įvertintas turtas, padalytas iš viso turto	5 %	20 %
	Pagal rinkos riziką įvertintas turtas, padalytas iš bendro 1 lygio nuosavo kapitalo	5 %	
	Pagal rinkos riziką įvertintas turtas, padalytas iš bendros rizikos pozicijos	5 %	
	Nebalansinių pozicijų nominali suma, padalyta iš viso turto	5 %	
	Nebalansinių pozicijų nominali suma, padalyta iš bendro 1 lygio nuosavo kapitalo	5 %	
	Nebalansinių pozicijų nominali suma, padalyta iš bendros rizikos pozicijos	5 %	
	Išvestinių finansinių priemonių pozicija, padalyta iš viso turto	5 %	
	Išvestinių finansinių priemonių pozicija, padalyta iš bendro 1 lygio nuosavo kapitalo	5 %	
	Išvestinių finansinių priemonių pozicija, padalyta iš bendros rizikos pozicijos	5 %	
	Narystė institucinėje užtikrinimo sistemoje	45 %	
	Ankstesnės nepaprastosios viešosios finansinės paramos mastas	10%	

Bendra informacija apie sąskaitų išrašymą ir teikiamą informaciją

11. Kokia informacija yra arba gali būti teikiama įstaigoms?

Kiekvienos valstybės narės nacionalinės pertvarkymo institucijos turi pranešti jų kompetencijos srityje esančioms įstaigoms apie mokėtinus *ex ante* įnašus (terminas – gegužės 1 d.).

BPV, nuo 2017 m. bendradarbiaudama su nacionalinėmis pertvarkymo institucijomis, rengia šiuos dokumentus (jie turi būti pateikti įstaigoms):

- Pagrindinis sprendimas. Šiame dokumente apibendrinama *ex ante* įnašų tvarka, įskaitant taikymo sritį, skaičiavimams naudojamus duomenis, apskaičiavimo metodiką ir tai, kaip BPV praneša rezultatus nacionalinėms pertvarkymo institucijoms. Šis dokumentas vienodas visoms įstaigoms.
- Suderintas priedas. Šiame dokumente pateikiama informacija apie *ex ante* įnašo apskaičiavimo etapus. Šis dokumentas priklauso nuo įstaigos pobūdžio.

Be to, kaip ir praėjusiais metais, BPV savo interneto svetainėje paskelbs kelis pagrindinius apibendrinamuosius faktus apie 2019 m. *ex ante* įnašų ciklą, taip pat bendrą statistinę informaciją apie skaičiavimų rezultatus.